

אמרתך חייתני

פנינים ואמרות מעניינא דיומא

זמני השבת

כעיד בני ברק יצ"ד

4:32 הדלקת נרות:

4:54 שקיעה:

5:35 מוצאי שבת:

6:08 ר"ת:

מתורתם של ראשונים

הגה"ק רבי מרדכי חיים מסלאנים זצוק"ל

לרגל יומ"ד - י"ב טבת תשי"ד

להלן מכתב שכתב לבני קהילת סלאנים בטבריה, בו הוא מזוהרים על חובת ההתבדלות מהקהילה של ה"ועד הלאומי" (שנקרא בשם "כנסת ישראל"):

בעז"ה

לכבוד אחינו שבטבריי יחי'.

ראיתי את כל הטענות, והנה הבית הזה (-מקום הבית דין ולשכות הקהילה וכו') שיהי' משותף בשביל כל העיר, אשאל מי הם העיר, אם המאמינים, הלא כבר הם משותפים, ר' אשר משיב להם באיסור והיתר, והרב המשותף של הספרדים הרי הוא בשביל כל העיר. אלא לא באתם כ"א להורות הלכה שיש עוד קהל כנסת [ישראל], שמטרתה להעביר ישראל על דתם, והם מסכימים לעת עתה על כשרות הבשר מפני שיהי' להם על הוצאות הרבנות.

והנה נלמד מהרב [הגרי"צ] דושינסקי מפה, כי הוא העומד לנס עמים בחכמתו ובישרותו ע"פ סדר החתם סופר, שבקשו כאן לעשות אסיפות מכל העדות נידון מקוה כשרה, והסכים המנוח ר' משה בלאה שהר' דושינסקי ישתתף ויבוא להאסיפה, ולא רצה [הרב דושינסקי] מטעם שהרבנים האלו נחשבים לרפארים (-רפורמים) ואין להתאסף עמם, והמקוה עדיין לא היה ולא נברא.

וכבר כתבתי שסיבה מקרית, [של] ממון או מאיש אחר שצריך לנסוע לאמריקע בשביל פרנסה, אין לשנות המסורות מאבותינו, וכל הצרות שסבלנו הוא מפני השיתוף של המינים האלו, והם גרועים מערב רב שקיבל משה רבינו ע"ה, ומחברת ירבעם בן נבט שהושיבו רשע אצל צדיק.

ולמי הבית הזה, האם להכותלים של אבנים יבוא הבית הזה, הלא יהי' רשות למינים ולכופרים ולמחללי שבתות לבוא ולגלות דעתם, וחלקקות לשונם, ואם ר"א בן פרטא ששמע דבר והנאוהו נתפס למינות, כל שכן קטנים כמוכם, וכל דבר שיוטב בעיניהם יעשו אח"כ. והקצבים שהם קלי הדעת לא תועיל להם השמירה, כמו שאמרו אין אפטרופוס לעריות, אם לא שיש קצב ירא שמים שלא יצטרכו לשומרו, והוא הוא שיועיל לו השמירה, לא תאכלו בשר, וערב לאיש לחם שקר ואחר ימלא פיהו חצץ (משלי כ' י"ז).

אם הקהילה של טבריא תפרד מחברת כנסת המרשעת המורדת במלכות שמים, ותקבל עליהם שלא ישלחו בניהם המשך בעמ' 4 <<<

"כח ההתעוררות"

אודות קבורתו של יעקב אבינו במערת המכפלה איתא בגמ' סוטה (יג): "כיון שהגיעו למערת המכפלה אתא עשו קא מעכב, אמר להן ממרא קרית הארבע היא חברון, ואמר רבי יצחק קרית ארבע ארבע זוגות היו, אדם וחווה, אברהם ושרה, יצחק ורבקה, יעקב ולאה, איהו קברה ללאה בדידה והאי דפייש ידידי הוא (-הוא קבר את לאה בחלק שלו, והמקום שנשאר שלי הוא), אמרו ליה זבינתה (פירש"י: כשמכרת הבכורה), אמר להו נהי זביני בכירותא (פירש"י: ולא אטול פי שנים אלא כמוהו) פשיטותא מי זביני (פירש"י: חלקי בחלק פשוט לא מכרתי), אמרו ליה אין, דכתיב בקברי אשר כריתי לי, וא"ר יוחנן משום ר"ש בן יהוצדק אין כירה אלא לשון מכירה שכן בכרכי הים קורין למכירה כירה, אמר להו הבו לי איגרתא (פירש"י: הראו שטר מכירה), אמרו ליה איגרתא בארעא דמצרים היא, ומאן ניזיל, ניזיל נפתלי דקליל כי איילתא דכתיב נפתלי אילה שלוחה הנותן אמרי שפר, א"ר אבהו אל תקרי אמרי שפר אלא אמרי ספר.

חושים בריה דדן תמן הוה ויקירן ליה אודניה (פירש"י: כבוד אוניו משמוע), אמר להו מאי האי (פירש"י: למה אינכם קוברין אותו), ואמרו ליה קא מעכב האי עד דאתי נפתלי מארעא דמצרים, אמר להו ועד דאתי נפתלי מארעא דמצרים יהא אבי אבא מוטל בבזיון, שקל קולפא (פירש"י: מקל) מחייה ארישיה, נתון עיניה ונפלו אכרעא דיעקב, פתחינהו יעקב לעיניה ואחיק, והיינו דכתיב ישמח צדיק כי חזה נקם פעמיו ירחץ בדם הרשע".

כלומר, בסיום מסע הלווייה ההמוני של יעקב אבינו אשר שלושים וששה כתרם של נשיאי ישמעאל ואלופי עשו נתלו בארונם, ואפילו סוסים וחמורים השתתפו באל, כאשר מגיעים לקבור את יעקב בקברו אשר במערת המכפלה צ"ץ לו מאי-שם עשו הרשע וטוען שהקבר שייך לו, לאחר דין ודברים הוא דורש לראות את שטר המכירה בו נכתב כי הוא מכר את הקבר ליעקב אבינו, נפתלי בן יעקב הולך למצרים להביא את השטר וארונם של יעקב מוטל בבזיון, חושים בן דן שאזניו כבדו משמוע מבחין בעיכוב המתמשך, ומשמנתברר לו פשרו הוא נוטל מקל ומכה את עשו הרשע למוות.

נשאלת השאלה, אם המעשה הנכון היה להרוג את עשו, מפני מה חיכו כולם לחושים בן דן שיהרגהו? מדוע לא המיתוהו השבטים הקדושים? למה לא קם אף אחד מהנוכחים לעשות את המעשה הנכון?

מבאר זאת רבינו המהר"ל בחידושי אגדות (שם): "ומה שלא עשה א' מן השבטים האחרים, זהו מפני כי לא היו חושבים מתחילת המעשה שהיה צריכים לדבר זה, וכאשר התחיל עשו לחלוק לא היה נמצא אצלם ההתעוררות, שאין כח ההתעוררות נמצא בתחלה רק כאשר הדבר ההוא חדוש לו מאד כאשר נודע, ואז הוא מתעורר בכח לעשות מעשה, וחושים בן דן שלא ידע מתחלה המעשה כלום, וכאשר כבר היו במחלוקת והוצרכו לשלוח אחר הראיה, ואז נאמר לו לחושים בן דן ואז היה מתעורר בכח להרוג את עשו".

כלומר, כאשר הופיע עשו וטען את טענתו, לא חשבו השבטים שעשו יתעקש ויצטרכו להרוג ולכן נכנסו עמו בדין ודברים, וכאשר הוא התעקש ועמד בשלו כבר היתה חסרה להם ההתעוררות ולכן לא הכוהו על קדקדו כרשעותו, אך חושים בן דן שהיה אצלו הדבר בגדר חידוש התעורר והרגו תיכף ומיד.

***

כך היא דרכו של עולם, כאשר האדם נכנס בדין ודברים, גם אם יהיה המדובר על פשע הזועק עד לב השמים, בדרך כלל הוא כבר לא יתקומם ויגיב באותה מידה של חריפות בה יגיב מי שנתקל בדבר לראשונה, שכן הוא כבר התרגל והסתגל לעצם קיומו של הפשע והוא חסר את "כח ההתעוררות".

פעמים רבות אלו דברים שכל בעל שכל ישר מתקומם בחריפות לעומתם, ניתן לראות בנושאים שונים העומדים על הפרק כיצד כל מיני חכמים בעיניהם עוסקים בטוען ונטען ומוכנים לפשרות ולוויתורים, בעוד שפשוט וברור שעמידה איתנה תביא את הדבר לסימוע על צד היותר טוב במהירות.

אפשר להאריך בדוגמאות רבות מימינו אנו אולם כמדומה שאין בכך צורך, ודי לחדד את המסקנה העולה מן הדברים כי העמדה הנכונה בה עלינו לנקוט אל מול כל דבר רשע ופשע היא ליקח בידנו את אומנותו של חושים בן דן, לאטום את האוזניים מלשמוע את טענותיהם של הרשעים וכלל לא להכנס עמם במשא ומתן, ובכך יותר בקרבנו "כח ההתעוררות" שיגרום לנו לפעול כדת של תורה.

ההתערבות בגוים גורמת צרת השעבוד

יחי יעקב.

כ' רש"י למה פרשה זו סתומה, לפי שכיון שנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד וכו'. מקשים העולם, הלא כל זמן שאחד מן השבטים הי' קיים לא התחיל עדיין השעבוד, א"כ למה כשנפטר יעקב יתכן נסתמו עיניהם של ישראל מצרת השעבוד.

והכוונה י"ל כמו שמשפטים שבימי בעל תוס' יו"ט גזרו המלכות גזירה שבני צריכים לדור בשכונה בפני עצמה הנקרא "געטטא", והתוס' יו"ט הי' שמח מאוד מזה והודה לה' במקהלות מפני שעתה יוכלו לקיים את מצות ה' בגלות בלי שום בושח מפני הגוים, וגם שלא יתערבו עם הגוים ולא ילמדו מעשיהם, ולא כמו בזמנינו בעוה"ר שההמון רוצה תמיד להתדמות להגוים לעשות כמעשי אומות העולם, וכן בחר לו יעקב לשבת בארץ גושן כדי שיהי' מובדל ממצריים ולא יהי' עסק לו עם הגוים עובדי אלילים, אמנם כיון שנפטר יעקב אבינו אז יתכן נתפרדה החבילה כי יצאו מגדרם שגדר להם יעקב, ותמלא הארץ אותם ויתערבו בגוים לילך לבתי תיאטראות שלהם, והרמב"ן (פ' ויגש) כתב כי הגלות התחיל מעת ירדת יעקב למצרים, ובאמת לו חכמו השכילו זאת והיו יושבים להם בארץ גושן בודד אז לא היו צריכים לשעבוד ועבודת הפרך, וכל הצרות שבאו עליהם הי' אך ורק מפני שעברו על התנאי של יעקב אבינו ותמלא הארץ אותם, וזש"כ רש"י שנסתמו עיניהם ולבם של ישראל מלראות ולהבין שע"י התנהגותם בהתערבם בגוים גרמו צרת השעבוד.

(תורת מהרי"ן)

להחזיק בעבודת ה' בכל מקום

יְבָרְכֶם בַּיּוֹם הַהוּא לְאֹמֹר כו' יִשְׁמְךָ אֱלֹהִים פְּאֶרְיִים וְכַמְנֵשֶׁה.

צריך להבין תיבות ביום ההוא. גם למה ברכם דוקא בן ירדך ישראל לאמר כו', וכי ראובן ושמעון ושאר שבטי הקדושים אינם ראויים ח"ו לברך בהם.

ונראה דאינו מגיע שבח גדול כ"כ לבן חכם וצדיק אשר השלים עצמו בהיותו מגודל עלי תולע במקום אבותיו, עיר מלאה חכמי' וסופרים, אנשי מעשה ויראה טהורה, שגם האויר מקודש, ואין פלא שזוכה לעלות על מרומי השלימות, לא כן באיש ובן חכם אשר נתגדל בארץ נכרי', זר מעשיהם ארץ שוחה וערבה ואל מי מקדושים פינה, ורואה לפניו סביב רשעים יתהלכון, ותחת כבוד קלון יירש בעומדו בצדקו, עכ"ז הצליח וגם עשה פרי קודש הלולים, לו נאווה תהלה, וכמו שביארנו בסמוך בדבר של גלות הוא הקשה, לא הבדד שהי' במדבר משה ירענו ואהרן ינחנו והי' לפנינו לגוננו ולסוכנו, אבל בגלותינו רדיפה אחר רדיפה מלאה, גורשנו מכל פינה נתנו הפקר כמדבר צוד צדונו כצפור יסחבו הכלבים כפיריך עד יסקיף ה' השקפה לטובה וירחם בקרוב על בניו צאנו צאן מרעייתו.

וזהו ענין של שבטים הקדושים אשר נתגדלו בארץ הקדושה בסביבה שתיקנו אברהם יצחק ויעקב, אין פלא כ"כ על קדושתם ותפארתם, אולם אפרים ומנשה שגדלו בארץ מצרים ערות הארץ בנסינות גדולות של סביבת רשעים עכ"ז עמדו בצדקתם כאביהם ואבותיו, להם המעלה הגדולה אשר אנו צריכים לילך אחריהם ללמוד מהם בימי שבייתנו בארץ נכרי'. וזה"ש "ויברכם ביום ההוא", שביום ההוא הי' גם יעקב אבינו ע"ה בגלות מצרים וראה כמה גדלה המעלה בארץ כזה להתחזק במעוזה תוה"ק והיראה, "לאמור ישימך אלקי' כאפרים וכמנשה" שלא להתבייש בשום מקום רק לעבוד ה' בכל מקום בואנו, ויהי נועם ה' עלינו.

(טל השמים)

עת להתאסף ועת להתרחק

יִקְרָא יַעֲקֹב אֶל בְּנָיו וַיֹּאמֶר הָאֶסְפוּ וְאֶגִּידָה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר יִקְרָא אֲתָכֶם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים.

ויל"ד בלשון האספו, ולמה הי' צריך לעוררם על האסיפה, אחרי שכולם היו שם, ואליהם הי' מדבר כדכתיב ויקרא יעקב אל בניו, גם למה כפל הענין במלות שונות, כדכתיב ויקרא יעקב אל בניו, ואמר עוד האספו, ואח"כ הקבצו וגו', והיינו הך, ובודאי יש כוונה מיוחדת בכל א' מהם, וצ"ב.

...ואפ"ל רמז במ"ש יעקב אבינו האספו ואגידה לכם וגו', אמנם מלת האספו יסבול ב' פירושים, והוא מלשון אסיפה והתחברות, גם ירמוז אל ההיפך כמו ואספתו אל תוך ביתך, ולא יאסף הביתה, וכמוהו רבים, וכמו ואנשי חסד נאספו, ויעקב אבינו התנבא כאן על אחרית הימים, וראה ברוה"ק הדורות של עיקבתא דמשיחא, שתהי' האמת נעדרת ונעשית עדרים עדרים כאמרז"ל, וכתב הרמב"ם ז"ל שאם אנשי העיר או המדינה רעים ואין הולכים בדרך הישרה, צריך לברוח מהתחברותם, ויצא למערות ולמדברות, וזהו ג"כ נכלל במלת אסיפה, מלשון יאסף הביתה, ליסוג אחרו ולהפרד מחברות בני"א, ולאידך גיסא צריך להיות בהתחברות עם יראי ד' וחושבי שמו, ועם אותם שמאמינים בהקב"ה והולכין בדרך התוה"ק, ע"כ אמר יעקב לשון האספו, ועוררם אל האסיפה בשני פנים במידת הפניות, כפי הצורך וכפי הוראת השעה.

ציונות היא ג"כ עבודה זרה

הָאֶסְפוּ וְאֶגִּידָה לָכֶם וגו' הַקְבִּצוּ וְשִׁמְעוּ בְנֵי יַעֲקֹב וְשִׁמְעוּ אֶל יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם.

ענה ואמר [הרה"ק רבי ישראל מסטאלין זיע"א] בזה"ל: "הקבצו ושמעו אל ישראל אביכם, האספו ואגידה לכם, ביקש יעקב לגלות את הקץ ונסתלקה ממנו שכינה". ואמר: "סיפאראן א מדרש או יעקב אבינו איז אריין גיפאלין אויף זיינע קינדער א חשד ע"ז, דארפן מיר פארשטיין, סטייטש יעקב אבינו האט נישט גיקענט זיינע קינדער, האט ער דען ניט גיוואוסט ווער זיינע קינדער זיינען, און מיקען זיי ח"ו אין אזא זאך ניט חושד זיין, נאר וואס מיינט איר וואס איז ע"ז. ע"ז איז פאראן דרגות, אבק ע"ז, ענף ע"ז, נדנד ע"ז, דעות

כוזבות איז אויך ע"ז, צום ביישפיל ציונות, וויל איך און בעט באיך אז איר זאלט מיר זאגן אזוי ווי די קינדער האבין גיזאגט יעקב'ן: "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד", וועל איך אייך ענטפערין: "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד".

(תרגום): איתא במדרש שנפל אצל יעקב אבינו על בניו חשד עבודה זרה, וצריכים להבין, וכי יעקב אבינו לא הכיר את בניו, וכי לא ידע מי הם בניו וא"א לחשוד בהם ח"ו דבר כזה. אלא מה אתם חושבים מה הכונה ע"ז? יש דרגות בע"ז, אבק ע"ז, ענף ע"ז, נדנד ע"ז, דעות כוזבות זה גם ע"ז, לדוגמא - ציונות. רוצה אני ומבקש מכם שתאמרו לי כמו שאמרו הבנים ליעקב: שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, אז אני אענה לכם: בשכמל"ו).

(מתוך דברי קדשו לבניו הק' בעת שנפרד מהם לפני הסתלקותו, ילקוט דברי אהרן דף ק"ט)

כל איש נבון יתבונן וימצא באיזה אופן ואתו הדברים לדורו

הַקְבִּיצוּ וְשִׁמְעוּ בְנֵי יַעֲקֹב וְשִׁמְעוּ אֶל יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם.

הן הנביא דבר בכפל וצריך טעם, כי בודאי לא לצחות המליצה ותפארת הלשון כיון הנביא. אלא שדיבר בב' פנים בהווה ובעתיד, ואין הדברים כפולים. רק כי מורה באצבע, אשר הדברים נאותים לכל דור דור, וכל איש נבון יתבונן וימצא באיזה אופן ואתו הדברים לדורו. לכן אמר בכפילא ושמעו אל ישראל אביכם בכל דור.

(לקט עני)

על ידי יסורין תהיה עליה

מִטְרַף בְּנֵי עֲלִיָּת.

ובדרך רמז ירמוז הכתוב על דרך אומרים ז"ל (ברכות ה'). ביסורין ואם קבלם מאהבה מה שכרו (ישעיה) יראה זרע יאריך ימים וגו'. וזה אומר לכל בר ישראל, מטריף בני, על דרך טריף טריף, כמה שאתה נטרף ביסורים מזה עלית להיות יראה זרע יאריך ימים וגו'.

ועוד יראה על דרך אומרים ז"ל (שמות רבה א', ט') המשיך בעמ' 4 <<<

• לחידודא •

אם תסתכל בפרשה זו בברכת יהודה תמצא שם כל אותיות התורה רשומות חוץ מאות זי"ן, מה מרמז דבר זה?

תשובות והערות ניתן לשלוח בפאקס או להשאיר הודעה בתא קולי כמפורט בעמוד 4

תשובה לשאלה משבוע שעבר:

היכן מרומז בפרשתנו המן שירד לישראל במדבר?

כתב השפתי כהן: ויתן להם צידה, סופי תיבות למפרע המן, בישרם במן שנאמר (תהלים ע"ח, כ"ה) צידה שלח להם לשובע.

אחר מיטתו של הגה"צ רבי שמעון ישראל שפירא זצוק"ל (חלק ד')

מופתיו ומשפטי פיהו

אם כי היה נחבא אל הכלים, היו כמה פעמים שראו את גדולתו העצומה בבחינת "ותגזור אומר ויקם לך", כשכל זאת בין סידור ספרים לסידור כוסות במתקן... בלא שום 'מצב' מסביב.

סיפר אברך אחד שפעם נסעו לשדה להתבודדות בחצות הלילה, וכשהגיעו למקום הקבוע נתקלו באספסוף של אנשים בלתי רציים בתערובת רח"ל. הם המשיכו לפנים יותר, כשחזרו פגש ר' שמעון - שכלל לא נכח באותה נסיעה - את מארגן ואמר לו 'שמירת עיניים! שמירת עיניים! שמירת עיניים!', והיה לפלא.

אברך אחר סיפר: 'איני יודע אם היה זה רוח הקודש או סייעתא דשמיא, אבל כל פעם שהגעתי מבית שמש לירושלים היה ר' שמעון מניח לפני בדיוק את הספר אותו הייתי צריך'.

סיפור נורא סיפר אחד מעסקני חסידי ברסלב: "הייתי צריך לקחת את ר' שמעון לאסיפה שהתקיימה בתל אביב לצורך ענין ציבורי הקשור לציון הרה"ק מברסלב שבאומן, מכיון שלא הכרתי את הדרך שכתרי ממשהו מכשיר ניווט, ר' שמעון נכנס לרכב ושאל אותי לפשר אותו מכשיר, כמובן הסברתי לו שאיני מכיר את הדרך ולכן לקחתי מכשיר זה שמראה לי הדרך, המשכנו בנסיעה כאשר ר' שמעון שותק ואינו אומר דבר בנידון, לאחר האספה אמר ר' שמעון שאינו מסוגל להישאר שם אפילו לרגע ושאלונו מונית חזרה לירושלים.

ר' שמעון חזר לירושלים ואני חשבתי לנסוע למירון, אולם להפתעתי מכשיר הניווט כלל לא עובד, ניסיתי מכל כיוון אפשרי והמכשיר כלל לא מגיב לניסיונותי הנואשים, המשכתי למירון ואחר כך חזרתי לירושלים, שם נכנסתי לכמה חנויות העוסקות בתיקון מכשירים והצגתי לפניהם את המכשיר, וכולם אמרו לי: 'חבל על הזמן, המכשיר שרוף לגמרי ואין לו תקנה'.

הגעתי לביהמ"ד, ניגשתי לר' שמעון ושאלתי אותו: 'מה היה אכפת לך שהמכשיר יעבוד?', ענה לי ר' שמעון "קול באשה ערוה!" (המכשיר משמיע את הוראות הנסיעה בקול של אשה).

המשכתי ואמרתי לו 'אבל המכשיר אינו שלי, אני צריך להחזירו', אמר לי ר' שמעון אם תקבל על עצמך שלא תשים קול של אשה, המכשיר יחזור לעבוד, וכך הוה!'

היה אברך ששנים התקשה למצוא זיווג בשנית, באחד מן הימים ניגש לר' שמעון וביקש "הבטחה על זיווג", כמובן שר' שמעון התחמק ממנו באמרו: 'מה אתה רוצה ממני? אני לא יכול להבטיח' וכו' אך ההוא לא הרפה, לבסוף אמר האברך לר' שמעון 'יש כאן שתי דעות, אני אוהב שאתה יכול להבטיח, ואתה סבור שאינך יכול, אם כך תבטיח לי על הצד שאתה כן יכול', מיד הרצינו פניו של ר' שמעון, והבטיח לו שימצא את זיווגו בקרוב. האברך רק יורד במדרגות של ביהמ"ד, ולעומתו אחד השדכנים שבירושלים ששואל אותו 'נו, מה עם שידוך?', ששעות לאחר ההבטחה כבר כבר נפגש האברך עם

המזיזת לו, וכעבור תקופה קצרה זכה להקים את ביתו ב"ה.

בורח מן הכבוד

בכל כוחו - ואף למעלה מכך - ברח ר' שמעון מן הכבוד והתרחק מכל סרך של פרסום וכבוד, פעם כיבד אותו חתנו בסנדקאות והכריז את שמו בתוספת תואר 'הרב הצדיק', לרבי שמעון כאב הדבר עד עמקי נפשו, ואמר לו אחר כך "אתה רוצה לכבדני בסנדקאות, יפה מאוד, אבל למה אתה מכריז כאלו תוארים המכאיבים לי?".

כל פעם שאחד כיבד אותו בתארים, היה הדבר "דוקר" לו נוראות, כשכיבדו אותו בברכה ב'שבע ברכות' בביהמ"ד היה אחד שהיה נוהג להכריז אותו 'הרב הצדיק', ר' שמעון לא היה מסוגל לשמוע זאת והגיב לאותו אחד "אוסקוט" ('שקט' בשפה הערבית).

בכל הזדמנות שראה שיש שרוצים לכבדו, היה בורח מכך כפשוטו. גם ב'שבת בראשית' האחרונה שלא היה מסוגל ללכת בכוחות עצמו, העלוהו עם כיסא לביהמ"ד לקידוש של 'חתן בראשית' שקיבל בשמחת תורה, הוא לא היה מסוגל לסבול שמעלים אותו בכיסא, ובאמצע קם וירד מהכיסא בכוחות לא לו, ואמר בתמצית לבו 'אני לא רבי' והתחיל בכוחות על אנושיים לרדת חזרה לביתו.

לפני שנים מספר כובד גם ב'חתן תורה' והיה אחד שרצה ללוותו לביתו בכבוד, ברח ר' שמעון ממנו והלך להתחבא בבית הכיסא עד יעבור זעם...

בתקופתו האחרונה היו פעמים שחזר מטיפולים בדיוק בזמן שהתפללו בביהמ"ד ושאלו את פיו אם הוא חפץ לעלות לביהמ"ד ולהתפלל עם הציבור, ענה שלא, ונימק שבעת שהיה בריא והלך על רגליו, אם משהו רצה לכבדו היה יודע איך לברוח ממנו, אבל עכשיו הוא חולה ואינו מסוגל ללכת בכוחות עצמו, והנה אחרי התפילה בליל שבת ניגש הציבור אליו לאחל לו 'גוט שבת' והוא אינו מסוגל לסבול את הכבוד. לכך נמנע להגיע לביהמ"ד אף שהתפילה בביהמ"ד היה בדמו ונפשו ממש.

באחד מימי עשי"ת, יום אחרי שחזר ממסעו במסי"נ לאומן לראש השנה האחרון, עבר ר' שמעון טיפול מפרך, ולאחר הטיפול ביקש להתפלל במנין, הוא הלך בליווי אברך לשטיבלאך של תולדות אהרן למעריב.

אחר התפילה אמר ר' שמעון קדיש יתום, ואך הזכיר את המילים 'בחינוך וביומיוכו'ן' פרץ בבכי מר לדקות ארוכות, כל מתפללי המנין עמדו מרותקים למחזה שהיה נראה לקוח מדורות קודמים, מיד בסיום התפילה ניגשו כל הציבור לבקש ברכה וכו', ואז ר' שמעון תפס את האברך שילווהו ואמר לו "קח אותי ובא נברח מכאן מיד".

ותשחק ליום אחרון

בתקופה האחרונה התגלתה בגופו המחלה הנוראה ל"ע. כלל בית ישראל וחסידיו ברסלב בפרט

נשאו תפילות לרפואתו השלימה, אך המצב הידרדר יותר ויותר, בתקופתו האחרונה ביטא את צערו בכאב שאינו יכול לעלות כדרכו לביהמ"ד לתפילות לשמוע חזרת הש"ץ ולענות אמן, ואף למקוה בערב שבת לא הצליח ללכת (כאביו הגופניים הבלתי נסבלים לא תפסו אצלו מקום, ולכל מי ששאלו למצבו ענה ש"הכל בחסד וברוך השם", כל צערך היה על עבודתך בקודש שמנעה ממנו) אך תוך כדי דיבור התחיל להתחזק: "ב"ה שהצלחתי לאכול היום סעודת שבת, ב"ה שהתפללתי היום", כך הלך ומנה כמה דברים שזכה להם, ועבד להחיות עצמו באמת עם הדברים.

בעת האחרונה שכבר לא היה מסוגל כמעט לזוז, התקינו לו 'לחצן מצוקה' שיוכל להזעיק עזרה כשיצטרך, בוקר אחד נכנס אברך ממכריו לביתו אחר תפילת שחרית לדרוש בשלומו, והוא רואה שר' שמעון שרוע על הרצפה מסובל ביסוריו ל"ע.

לשאלתו ענה ר' שמעון שהוא נפל באמצע התפילה, ומכיון שלא רצה להעיר את חתנו שישן שם לכן לא לחץ על הלחצן, והמשיך בתפילתו על הרצפה מלופף ביסורים למעלה מכוחות אנוש, למעלה משעתיים, רק כדי לא להעיר חלילה אף אחד...

בסערה השמימה

בתקופה האחרונה יזמו בביהמ"ד הגדול דחסידי ברסלב קמפיין לא לדבר כלל באמצע התפילה, כשבשבוע האחרון אף יזמו החתמה של כלל הציבור לקבל על עצמם לכל הפחות שבעה שבועות לא לדבר, לרפואתו של ר' שמעון.

ר' שמעון עוד הספיק לעודד את העסקנים ולחזקם, אך בעיצומם של ימי החתימה ביום שני בצהריים, התמוטט ר' שמעון בביתו, הוא הובהל לבית החולים שם התמוטט שוב, ניסו לבצע בו החייאה אך כעבור דקות ספורות נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש, וירב בבת יהודה תאניה ואניה.

לפי בקשתו לזרז את קבורתו ככל האפשר, התקיים מסע הלוויה מיד שעות ספורות לאחר הפטירה מבית המדרש הגדול דחסידי ברסלב במא"ש שם עבד את בוראו בסילודין מאז ימי בחרותו.

בדרך להלוויה השמיע יבלחט"א פאר הדור הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א למקורביו דברים קצרים, בתוך דבריו אמר:

"כזה יהודי, צדיק יסוד עולם! הוא עבד את ה' תמיד, הוא היה יהודי שמור מכל חטא ועוון ממש, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל.

יש חז"ל שהדבר הראשון ששואלים על האדם כשעולה למעלה, 'מה בריות אומרים עליו', העולם אינו טועה, העולם אינו טועה, יש לנו צדיקים נסתרים!

כל היום, מתי שנכנסו ל'ברסלב' ער שול' שמעו את הקול הקדוש של ר' שמעון שפירא. הוא היה תלמיד חכם! בעל מידות! היו לו מידות גדולות ונעלות, תמיד היו אנשים גדולים סביבו, ברור לי שהיה מצדיקי יסוד עולם! כל היום רק עבד את ה', כל היום עבד את המשך בעמ' 4 <<<

ונלחם בם, וקמה ממלכת ישראל עד כה. על כן אנו כולל רייסין, והישיבה והרב שלנו, לא ישתתף עמכם, והרב שיביאו לא יהי' בשום אופן רב עלינו, וצא הלחם בעמלק ובערב רב להשמידים מנחלת שד-י, ולא יזכרו ולא יפקדו להשתתף עמנו בשום שיתוף.

ואדרבא, תשתדלו להרבות דברים ולדבר על לב ההמוון ולהבינם שהרשעים הללו הם חשודים על ניאוף ורציחה, ואהבתם וחברתם תביאם שימסרום אח"כ להאומות, והם יתחברו עם האומות וישלטו בם כמו שעושים כאן בירושלים שמשתתפים עם האומות ומגנים עובדי ד' בעיניהם, ורוצים להכריח להטיל מס החינוך של הכפירה שלהם על עובדי ד', והחברה הכניסי' שמחוברת בכל מקום לזו החברה, מוכנת הוא לכל הפורעניות, ואין עצה רק ההבדל מהם ומהמונם, וכל מה שיבדלו ויבחינו לעם גודל הסכנה, פשוט כיון שאין להם אמונה בתורה מן השמים ומוסרים בניהם להכופרים, זה מזדה שלא בשביל הנאות לבד הוא מחלל שבת, רק מפני שאינו מאמין בד', הרי [הוא] ככלל מורידין ולא מעלין, והאיך יהי' נאמן להתמנות באיזה מינוי, עכ"פ אם אין יכולים לבטל כולו, עכ"פ לא ניתן להם הסכמה.

(מאמר מרדכי, מכתבי קודש סי' ע"ג)

כומר, ואם הכומר רשע ממילא נבדלים מהם, ואם הכומר בר דעת נתראים עמו איזה אנשים חשובים ומנהיגים את הענין כדי שישמרו ישראל אתם ואמונתם, וכ"ז אם יש הבדלה ביניהם, אבל אם אין הבדלה, ובית אחד מיוחד לרבנים וכומרים, אז הרע הוא גובר.

ואמר האדמו"ר יסוד העבודה: המים שעל גבי האש, אם המים בכלי נבדל מן האש אזי האש מרתחו ומושל בו, ואם המים נפגשים עם האש הרי זה מכבהו. ככה ישראל עם האומות, ככה צדיקים עם רשעים, ואפילו חסידים כל אחד יש לו בית הכנסת שלו וכל אחד מדריך לאנ"ש, אבל כל זאת בין הכשרים, ונכון מאוד שבאיזה זמנים ישתתפו ביחד. אבל מין אחד בין תשעים ותשעה, אם מחשיבים אותו הרי הוא מוזיק את כולם. ואם מפני חסרון ממון למה לא השלמתם תיכף, והיו נותנים לכם ממון הרבה, וגם האומות המסוים אם תרצו לתת להם הסכמה יתנו לכם ממון הרבה על הישיבות והרבנות.

כללו של דבר, בשביל ממון ובשביל מקרה של אדם אחד אי אפשר לשנות גדרי קדמונינו, ובכואו הה"צ ר"מ מוויטפסק היו כל אנשי צפת ספרדים רשעים גמורים, והשושט"ח [מכת] שבתני צבי

למחללי שבת ולכופרים, יהיו יכולים להחשב בכלל קהילה. ואם יש ביניהם אינשי דלא מעלי, כיון שמבטלים דעתם לדעת תורה נחשבים הם לקהילה, ולהם אינם צריכים לייחד בית, כי די להם בב"ד המשותף, ור"מ בדיק בשמא אחר כל ההבטחות ואחר כל הפרסומים, במקום שעליהם אמר הכתוב הלא משנאיך ד' אשנא ובתקוממיך אתקוטט, תעשו שלום, והאיך תעשו כמה שאמר הכתוב (דה"ב' י"ט, ב') הדרשע לעזור ולשונאי ד' תאהב.

כללו של דבר, הרבנות צריכה להיות רשות היחיד, לא רשות הרבים, [משא"כ] במקום הזה יהי' מוכרח לקבל בסבר פנים יפות פני כל המורדים במלכות שמים בריש גלי, ואפילו לנקיבות, אח"כ מחברתם יתהפך כל העיר למינות. אין אנו מחוייבים לדאוג בשביל הפורצים גדרים. הישיבה שלנו והחברה שלנו צריכים להרב שלנו, ואם ירצו לעשות רב כללי אנחנו צריכים להיות בודדים, יעשו רב כללי מי שירצו, ואנו צריכים להבדל מהם.

ואני אומר, אם הרב כללי יהי' מורחי או מועד הלאומי, אם יהי' בר דעת לא יזיק כ"כ, אם עכ"פ תשאר עדתנו עם הרב שלנו הוא בן אחותי רבי אשר, כי אפילו האומות העולם כיון שיש להם

דבריהם הם זכרונם

המשך מעמ' 3

ה', כל היום למד והתפלל, היה בעל חסד גדול, היה טוב מאוד, אשרי לו ואשרי חלקו'.

על אף השעה המאוחרת וחרף הגשם השוטף התאספו אלפי אלופי ישראל מכל ערי ארץ הקודש לחלוק את כבודו האחרון, במקום לא נישאו הספדים כבקשת הנפטר הגדול, ומשם נישאה מיטתו בידי מאות יהודים אבלים ודווים שצעדו רגלית להר הזיתים, ונטמן סמוך לקבר זקנו הגה"צ רבי יוסף קדיש קרישבסקי זצ"ל, כאשר השמים בוכים - גשמים מזלפים על מטתו סימן יפה לו, וכל בית ישראל מבכים את השריפה אשר שרף ה'.

- התודה והברכה למערכת "העדה" - בטאון העדה החרדית -

על הפרשה / המשך מעמ' 2

(שם) ולא יחשוך שבטו ממנו, ועל כן לא יסיר ה' שבט מיהודה בכדי להזכירו תמיד ביראת ה' והכנעתו, עד כי יבוא שילה מלך המשיח ואז ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים שלא יהיה שום בחינת יסורין בעולם כי אם שלום וברכה השקט ובטח.

ולה' הישועה

לְיִשְׁעֶךָ קִיַּיְתִי ה'.

מאחר שראה יעקב בנבואה גבורת הן, אמר כי אין לבטוח על זה, כי לא לגיבורים המלחמה, סוס מוכן למלחמה ולה' הישועה (משלי), ולכן סיים לישועתך קייתי, לה' ולא לישועת אדם כנ"ל.

(כתב סופר)

בפסוק (פר' שמות) ועלה מן הארץ, כשישראל הם בירידה התחתונה מיד הם עולין, אמר דוד (תהלים מ"ד, כ"ו) כי שחה לעפר נפשנו דבקה לארץ בטננו אותה שעה קומה עזרתה לנו וכו', ולזה יאמר מטרף בני עלית, כשאתה יורד עד בחינה התחתונה עד אשר כמו נטרפה נפשך, אז עלית ותעלה לגדולה.

או יאמר על דרך אומרם ז"ל (בראשית רבה ס"ו, ד') הצדיקים תחלתן יסורים וסופן שלום, וזה אומרו מטרף בני, שעל ידי טרפת בני בבחינת היסורין מזה עלית עד אשר כרע רכין כארי וגו' כי סופן שלום וממשלה.

ולזה אומר הכתוב לא יסור שבט מיהודה וגו', כי הכתוב אומר (משלי) חושך שבטו שונא בנו, וכן הקב"ה עם ישראל כי את אשר יאהב ה' יוכיח

לתרומות והנצחות: 053-314-7090

ברכת מזל טוב
לידידנו הרה"ח ר' משה חיים אדלער שליט"א
לרגל הולדת בנו שיחי' יה"ר שיזכה לרוות ממנו רוב נחת דקדושה

לעילוי נשמת
הגה"ק המקובל רבי סלמאן ב"ר מאיר ציון מוצפי זצוק"ל
נלב"ע י"ז טבת תשל"ה

לטובת נשמת
הרה"ק רבי משה בהרה"ק רבי דוד מלעלוב זיע"א
לרגל יומ"ד - י"ג בטבת תרי"א

לטובת נשמת
הרה"ק רבי נתן ב"ר נפתלי הירץ מברסלב זיע"א
לרגל יומ"ד - עשרה בטבת תר"ה

אמרתך חייתני